

1.1 Vejledning og tjeklister til byggeriets aktører i Initiativ fasen

Initiativfasen

Initiativfasen er den allerførste fase i byggeprocessen. Her opstiller bygherren sammen med de kommende brugere og med hjælp fra en bygherrerådgiver de væsentligste succeskriterier for byggeprocessen og det færdige byggeri.

Udover succeskriterier for byggeproces og det færdige byggeri træffer man i denne fase også vigtige beslutninger om, hvordan byggeprocessen skal gennemføres.

Aktiviteterne i fasen har stor betydning for at få opstillet de relevante og operationelle mål, der skal styres efter i byggeprocessen, og for at få etableret en byggeorganisation, der kan løfte opgaven. Fasens aktiviteter skaber i høj grad forudsætningen for stabile og værdiskabende processer i de efterfølgende faser.

Fasen skal munde ud i et programoplæg. Oplægget er den skriftlige dokumentation for aktiviteterne og beslutningerne i initiativfasen, som samler byggeriets vigtigste parametre, nemlig byggeriets funktion, kapacitet, økonomi, tid og kvalitet. Det er vigtigt, at programoplægget også indeholder overvejelser og overordnede målsætninger for arbejdsmiljø på byggepladsen og i det færdige byggeri.

Ved afslutningen af initiativfasen kræver det en aktiv beslutning at føre projektet videre til programfasen. For at få et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag er det en god idé at gennemgå programoplægget og tjekke, om det indeholder tilstrækkelig information om fx arbejdsmiljø.

Det er meget almindeligt, at faserne i en byggeproces lapper ind over hinanden. Der er dog en risiko for, at det svækker respekten for beslutningsplanen og dermed kan øge risikoen for, at beslutninger bliver taget på forkert eller mangelfuldt grundlag.

Initiativfase

1.1 Initiativfasen for byggeprojektet

Vejledning til granskning af arbejdsmiljø i byggefasen, ved brugen af bygningen samt ved reparation og vedligehold

Nr.	Arbejdsmiljøproblemstilling	Relevans Ja/nej	Beskrivelse af risici	Hvordan kan risici imødegås?	Ansvarlig	Løsning i projekt/ Løsning i journal
	Hvilken type af bygning?					
1	Småhuse					
2	Betonkonstruktion					
3	Murværk					
4	Stålkonstruktion					
5	Trækonstruktion					
6	Særlig konstruktion					
	Hvilken type bygningsdele?					
7	Tag					
8	Vådtrum					
9	Vægge					
10	Dæk					
11	Vinduer					
12	Døre					
13	Glas					
14	Bygningsbasis					
15	Installationer					
16	Udendørs anlæg over jord					
17	Udendørs anlæg under jord					
18	Transportveje til bygning					
19	Transportveje i bygning					
	Type af konstruktion/arbejde					
20	Arbejde, der udføres i forbindelse med opførelse og ændring af bygninger og konstruktioner, herunder montagearbejder					
21	Opførelse og ændring af veje, tunneler, broer, havne og lignende anlæg					
22	Grave- og jordarbejde i forbindelse med ovennævnte					
23	Rør- og kabellægning					
24	Reparations- og vedligeholdelsesarbejder af					

Initiativfase

Nr.	Arbejds miljøproblemstilling	Relevans Ja/nej	Beskrivelse af risici	Hvordan kan risici imødegås?	Ansvarlig	Løsning i projekt/ Løsning i journal
	ovennævnte					
25	Nedbrydning og demontering af ovennævnte eller dele heraf					
26	Arbejde, der udføres i forbindelse med opførelse og ændring af bygninger og konstruktioner, herunder montagearbejder					
Aktiviteter i initiativfasen						
27	Er der valgt bygherrerådgiver?					
28	Er der valgt arbejdsmiljø koordinator til projektfasen, Koordinator P (KP)?					
29	Er der taget initiativ til at de kommende brugere (både ledelse og medarbejdere, fx AMO) af bygningen inddrages vedrørende <ul style="list-style-type: none"> • information til brugerne om byggeprocessen, og • helheden af arbejdsmiljøet i den færdige bygning¹ 					
30	Er der udarbejdet en plan, for hvornår beslutninger om bygningernes placering, størrelse og indhold, de økonomiske rammer, tidsplan mv. tages?					
31	Er der udarbejdet rammer og plan for relevant inddragelse af bygherrerådgiveren i initiativfasen, fx vedrørende udarbejdelse af programoplæg, fastsættelse af succeskriterier mv.?					
32	Er der udarbejdet rammer og plan for inddragelse af KP i initiativfasen og i de efterfølgende byggefaser?					
33	Er der udarbejdet rammer og plan for inddragelse af de kommende brugere af bygningen i initiativfasen og i de efterfølgende byggefaser, herunder en kommunikationsplan bl.a. for					

¹ Dvs. hensyn til arbejde der skal udføres og de fysiske rammer som bygningen udgør i forhold til forebyggelse af arbejdsulykker, ergonomi, indeklima, psykisk arbejdsmiljø mv. Se til inspiration nedenstående henvisninger

Initiativfase

Nr.	Arbejds miljøproblemstilling	Relevans Ja/nej	Beskrivelse af risici	Hvordan kan risici imødegås?	Ansvarlig	Løsning i projekt/ Løsning i journal
	information til brugerne?					
34	Er der etableret en byggeorganisation, der kan løfte opgaven?					
35	Er der udarbejdet risikovurdering for arbejdsmiljøet, fx: <ul style="list-style-type: none"> • forurening af grunden eller bygningen (PCB etc.) • ukendte brugerkrav • de eksisterende bygningers tilstand 					
36	Er risikoniveauet vurderet?					
37	Er det vurderet, hvordan risici kan elimineres?					
38	Er der identificeret fokuspunkter for arbejdsmiljø i udførelsesfasen? ²					
39	Er der foretaget en kortlægning af ønsker og krav til byggeriet, bl.a. i forhold til arbejdsmiljøet i byggeprocessen og i det færdige byggeri?					
40	Dækker kortlægningen alle brugerne af den færdige bygning herunder også: <ul style="list-style-type: none"> • rengøringspersonale • håndværkere der skal foretage reparation og vedligeholdelse af bygningen 					
41	Er der på baggrund af kortlægningen udarbejdet relevante beskrivelser for byggeprocessen?					
42	Er der på baggrund af kortlægningen udarbejdet relevante beskrivelser for arbejdsmiljøet i det færdige byggeri?					
43	Er der behov for mock up, fx i forhold til ens gentagelser som elinstallationer, forbrugsmålere mv.					
44	Er de myndighedskrav der skal overholdes kortlagt, vurderet, og er de inddraget i planerne?					
45	Er det vurderet hvilke forundersøgelser, der skal					

² Fx i forhold til Bilag 1 om særligt farligt arbejde i byggepladsbekendtgørelsen

Initiativfase

Nr.	Arbejds miljøproblemstilling	Relevans Ja/nej	Beskrivelse af risici	Hvordan kan risici imødegås?	Ansvarlig	Løsning i projekt/ Løsning i journal
	laves, og er de udført? ³					
46	Er der udarbejdet succeskriterier for arbejdsmiljøet i den kommende byggeproces?					
47	Er der udarbejdet succeskriterier for arbejdsmiljøet i det kommende byggeri?					
48	Er der opstillet mål for arbejdsmiljø til at styre efter i den kommende byggeproces?					
49	Er der opstillet mål for arbejdsmiljøet i den færdige bygning?					
50	Er det besluttet, hvordan der skal følges op på de mål der er fastlagt for byggeprocessen? ⁴					
51	Er det besluttet, hvordan der skal følges op på de mål, der er fastlagt for arbejdsmiljøet i den færdige bygning?					
52	Er der fastlagt en tidsplan, der sikrer, at de fastlagte succeskriterier for arbejdsmiljøet i byggeprocessen kan overholdes?					
53	Er der fastlagt en tidsplan, der sikrer, at de fastlagte mål for arbejdsmiljøet i den færdige bygning overholdes?					
54	Er byggeriets funktion fastlagt, så arbejdsmiljøet i den færdige bygning kan vurderes i forhold til succeskriterier og mål for arbejdsmiljø?					
55	Er byggeriets kapacitet fastlagt, så arbejdsmiljøet i den færdige bygning kan vurderes i forhold til succeskriterier og mål for arbejdsmiljø?					
56	Er byggeriets økonomi fastlagt, så arbejdsmiljøet i den færdige bygning kan vurderes i forhold til succeskriterier og mål for arbejdsmiljø?					
57	Er byggeriets kvalitet fastlagt, så arbejdsmiljøet i den færdige bygning kan vurderes i forhold til					

³ fx forurenede jord, PCB, asbest eller bly i bygninger der skal rives ned eller renoveres

⁴ Se fx Mønsterarbejdsplads og de 16 tjeklister til brug ved byggepladsgennemgange af entreprenører og koordinator B

Initiativfase

Nr.	Arbejds miljøproblemstilling	Relevans Ja/nej	Beskrivelse af risici	Hvordan kan risici imødegås?	Ansvarlig	Løsning i projekt/ Løsning i journal
	succeskriterier og mål for arbejdsmiljø?					
58	Foreligger der et programoplæg med tilstrækkelig oplysninger om arbejdsmiljø, inden projektet går videre til programfasen?					
59	Har brugerne af bygningen været inddraget i en vurdering af, om programoplægget indeholder tilstrækkelig information om arbejdsmiljø i forhold til de fastlagte succeskriterier og mål for arbejdsmiljøet i den færdige bygning?					
60	Har KP været inddraget i en vurdering af, om programoplægget indeholder tilstrækkelig information om arbejdsmiljø i forhold til de fastlagte succeskriterier og mål for arbejdsmiljøet i byggeprocessen og i den færdige bygning?					
61	Er der taget stilling til <ul style="list-style-type: none"> • hvordan der skal udarbejdes tydelige, detaljerede og forventningsafstemte kontrakter og aftaler med projektets aktører, og • hvordan der skal følges op på, at de overholdes? 					
62	Er der beslutninger, hvor der er tvivl om, de er taget på et tilstrækkeligt velfunderet grundlag?					
63	Skal der foretages en aktiv beslutning om at føre projektet videre til programfasen?					

15-07-2016